

4. Učiteljstvo ljutomerskega sreza pošilja z obnove zboru priščne pozdrave tovarišu Dimniku, ki mu izreka svojo zaupnico in obljublja z njim kompaktno in solidarno sodelovanje.

(Sresko društvo Ljutomer.)

Iz izvršnega odbora

—iz Izvršnom odboru Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Berovo, 6 XI 1936. — Skupština učiteljstva sreza maleškog poštujući legalnost odluka novosadskog kongresa pozdravljaju vas kao jedine predstavnike jugoslovenskog učiteljstva sa željom da istrajete na delikatnom poslu zaštite staleških i školskih interesa. — Uprava.

—iz Jugoslovenskom učiteljskom udruženju, Beograd. — Sresko društvo u Lazarevcu za srez kolubarski na svom zboru održanom na dan 4 XI 1936 godine diskutujući o prilikama i radi naše Glavne uprave donelo je rezoluciju, da glavnoj upravi izrazi puno poverenje na dosadašnjem radu i na nastavi u istom pravcu u borbi za prava našeg staleža. — Uprava.

—iz Predsedniku Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Novska, 12 XI 1936. — Sa naše jesenske učiteljske skupštine srez Novska srdačno Vas pozdravljamo sa željom da ustrajate u borbi za naše staleške interese. — Odbor.

—iz Predsedniku Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Sid, 12 XI 1936. — Učiteljstvo sreza šidskog pozdravlja Vas sa današnje svoje skupštine i želi da sva Vaša nastojanja za školu, prosvetu i učiteljski stalež urode dobrim plodom. — Uprava.

—iz Predsedniku JUU, Beograd. — Učiteljice sreza novovaroškog sa svoje godišnje skupštine pozdravljaju Vas i mole da istrajete u radu za dobro škole, naroda i učiteljstva. — Uprava.

—iz Glavnom odboru Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Bos, Gradiška, 10 XI 1936. — Sa godišnje skupštine pozdravljaju stalešku centralu učitelji sreza bosansko gradiškog. — Uprava.

—iz Glavnom odboru učiteljskog udruženja, Beograd. — Plevlje, 8 XI 1936. — Sa današnje godišnje skupštine učitelji sreza plevaljskog odaju priznanje i izjavljaju puno poverenje glavnom odboru sa željom i preporukom da istraje u borbi za učiteljska prava. — Uprava.

—iz Predsedniku učiteljskog udruženja, Beograd. — Nevesinje, 7 XI 1936. — Učiteljstvo sreza Nevesinjskog sa druge redovne godišnje skupštine pozdravlja Vas odobravajući Vam dosadašnji rad i moli da ustrajate na liniji novosadske politike našeg udruženja, Živeli. — Uprava.

—iz Izvršnom odboru Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Kotor, 7 XI 1936. — Učitelji sreza bokokotorskog okupljeni na svojoj skupštini pri jednoglasnom izboru nove uprave pozdravljaju svoje vodstvo sa željom da istraje u borbi za staleška prava. — Uprava.

—iz Predsedniku JUU, Beograd. — Slunji, 7 XI 1936. — Sa današnje skupštine šalje Vam učiteljstvo slunjsko svoj pozdrav odobravajući Vaš rad. — Uprava.

Iz društva Vabila

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL bo zborovalo dne 12. decembra 1936, ob 9. uri v magistratni sejni dvorani v Ljubljani. Na zborovanju bo predaval sreski šol. referent g. Drnovšek Franc o administrativnih poslih in o novih učnih načrtih; g. dr. Franta Mis o spolni vzgoji, odborniki pa bodo poročali o stanovskih stvareh. — Odbor.

Poročila

—JUJ — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL je imelo svoj redni občni zbor dne 7. XI. 1936. v Ljubljani.

Preds. tov. Vrhovec Stanko je otvoril ob 9 na občni zbor, pozdravil sreskega šol. nadzornika tov. Drnovška, prečital navodila za volitve in določil, da se bodo vršile ob polu 11. uri.

Tov. Gradišarjeva je poročala o delu banovinske skupščine, posebno pa je orisala delo odseka za tisk, v katerem je sodelovala.

Tov. predsednik je poročal o letošnji glavni skupščini JUJ v Novem Sadu, s katero je odnesel najugodnejše vtise glede dela in borbenosti našega Udruženja. Ob koncu poročila je ugotovil: »Učiteljska skupščina v Novem Sadu je potrdila, da ljubimo vsi učitelji svojo domovino in da se vsi borimo za narodne in državne interese. Na skupščini so bile omenjene pridobljene in zopet izgubljene pravice našega stanu, kakor tudi posledice, ki so zadele vse drž. uslužbence zaradi gospodarske krize. Stanovska zavest je dosegla in izvedla konsolidacijo organizacije in jo s tem usposobila za uspešno delo in borbo. Dalje je naglasila, da učitelji po svojem pozivu kot organizirana moč ne pripadajo nobenemu režimu, nobeni partiji, ker pripadajo vsemu narodu. Nato je tajnica poročala o dolgih članov in krajevnih šol. odborov ter društev za stanovske liste in revije centralni upravi. Vabila je k pristopu k zadruzi »Učiteljske tiskarne« in priporočala skrb za naša »Učit. domova« v Ljubljani in v Mariboru. Končno

je podrobno orisala društveno delo in dogodke v minuli poslovni dobi.

Tov. Vuk je poročal o predlogih sekcije za zaščito članstva. Po njegovem poročilu sta priporočala tov. Petrovičeva in tov. Grašič, naj se tudi pri našem društvu ustanovi fond za zaščito članstva.

Tov. blagajničarka je priobčila obračun za minulo posl. dobo in proračun za leto 1936./37. Predsednik nadzornega odbora, tov. Zakrajšek je predlagal upravnemu odboru razrešnico, ki je bila sprejeta brez ugovora.

Pri volitvah so bili izvoljeni: V upravni odbor Vrhovec, Lenarčičeva, Vuk, Tavčar, Deželova, Gradišarjeva, Fatur; namestniki: Kerkočeva, Remškar in Škerletova.

V nadzorni odbor: Zakrajšek, Trpin in Deklevova; namestnika Schein in Kleinstenova.

S. Vrhovec, preds. Lenarčič Ana, taj.

+ JUJ — SRESKO DRUŠTVO ČABAR, katerega tvori slovenski in hrvatski učiteljstvo, je imelo 7. t. m. svoj občni zbor v Čabru. Isti dan — po skupščini se je vršila tudi uradna št. konferenca, obvezna za vse učiteljstvo tega sreza.

Skupščino, kateri je prisostvoval tudi tov. v. d. sreskega šol. nadzornik Matija Briški, je otvoril in vodil predsednik tov. Koritnik. V svojem govoru se je spomnil tudi tragično preminule tov. Marte Mrakove, katere spomin je počastil zbor s slava-klici.

Temu je sledilo poročilo tov. tajnice in blagajničarke, nakar se je razvila debata o predlogih sekcije. Po izrečenem absolutoriju tov. blagajničarki in ostalemu odboru, se je volil nov odbor, sicer potom dveh list, toda

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

NARODNO-SOCIALISTIČNA VZGOJA V NEMČIJI

Narodno-socialistični pokret v Nemčiji je tako značilen za sedanjost nemško generacijo in tako zanimiv radi svoje tesne povezanosti z vzgojo, da mora biti prav radi tega problem razglabljanja vsakega vzgojitelja. Znanstveno se je poglobil vanj G. Šilih v zadnjih štirih številkah kulturne in socialne revije »Misel in delo«. Skušal bom posneti iz njegove razprave najznačilnejše poteze sedanje nemške vzgoje.

Hitlerjeve nauke preveva že vse od početka vzgojna misija, ki se najjače izraža v trozoku »Narod — država — vzgoja«. Njegov namen je, narod dvigniti, napraviti ga enotnega in močnega, skratka rasnega brez vsake tuje primesi. Ne moremo torej govoriti takoj o sedanjih vzgoji novega nemškega pokolenja, ako ne posežemo za sto let nazaj v zgodovino nemške pedagogike, kjer zasledimo predhodne pojave današnje nemške vzgoje.

Vse do leta 1800. je bila sicer zelo razvita nemška vzgoja glede nemške narodne posebnosti negativno usmerjena, da celo naravnost antinacionalna, dočim so že vse sosedne nemške države vsaj nekoliko stremele po nacionalni vzgoji. Šele po tej letnici je postala ideja nemštva ideal vzgoje, kar so skušali utemeljiti filozof Fichte za zahtevo po nemški nacionalni vzgoji in oče nemške telovadbe Jahn, ki je zahteval poleg telovadbe učenje predmetov z zgolj nemško tendenco. To je bila doba nemškega romantičnega nacionalizma, ki ni ostal brez vpliva na nemško šolstvo, pesništvo in zgodovino. Za nekaj časa ga je sicer izpodrinil nadnacionalni klasicizem, vendar mu je sledil po zmagovitih nemških vojnah v drugi polovici 19. stoletja splošitziran romantični nacionalizem. Tedaj so Nemci pričeli sovražit svoje sosedne, nacionalizem se je poostiril v militaristično smer. Nemci so postali prepotentni »Herrenvolk«. V šolstvu se je uvažal vojaški duh z vsemi svojimi značilnostmi, ne gojijo razumsko plat vzgojnega in obrazovnega dela.

Seveda ni manjkalo nasprotnikov, ki so kritizirali to vrsto vzgoje (Nietzsche, Langbehn) zahtevajoč specifično nemško vzgojo. Mogočnejše je bilo pedagoško gibanje v začetku 20. stoletja, ki se je pa, podčrtavajuč iracionalne strani življenja, naslanjalo deloma na romantiko, deloma pa pokazalo povsem nove vidike. Značilen je nastop ponemčenega Angleža H. S. Chamberlaina s trditvijo, da je naloga germanske rase, očistiti svojo kulturo tujih dodatkov, zahteva, ki je značilna za prakso današnjega nemškega narodnega socializma. Vendar je pa ostal takrat osamljen.

Pred vojno začeta nemška pedagoška reforma, ki se je nadaljevala šele po vojni, je zopet stala pred usodnim vprašanjem: ali naj vzgojo narodne posebnosti jači ali naj jo zatira? Vzgoja je ubrala drugo pot, reforma pa se je nagibala bolj na prvo. Pojavila so se nasprotstva med starejšo generacijo in mladino, ki je zahtevala individualno, praktično in k samostojnosti usmerjeno vzgojo, dočim so starejši poudarjali intelektualno obrazovanje in mehanističen formalizem. Tega reformnega gibanja (o jačanju nacionalne vzgoje) se je največ oprijel delavski sloj, manj kmetje in meščanstvo, najmanj — kar je značilno — pa mladina. Gesla so bila: delovna šola, individualističen pouk, državljanska vzgoja, strnjen pouk, itd. Učna snov ni bila važna, temveč način obrazovanja dece. Goreči za-

Uporabljajte
šolski

svinčnik

»SLOVENIJA«

»SLOVENIJA«

ker je
zelo dober
in poceni

z istimi odborniki in z nosilcem liste tov. Koritnikom.

Sledilo je praktično predavanje tov. Matijača o ploskovnih merah in predavanje tov. v. d. nadzornika Briškija o sadjarstvu. Tov. Briški je dal še navodila za sestavo proračunov z ozirom na novo uredbo o vzdrževanju narod. šol. To poslednje s posebnim ozirom na hrvatske šole, kjer do sedaj kraj. šol. odbori niso sestavljali posebnih proračunov. S tem je bilo učit. zborovanje zaključeno, nakar se je takoj pričela uradna konferenca, ki jo je osebnostno vodil sreski načelnik g. Fajdetič. S svojim obsežnim in temeljitim razlaganjem nam je podal važne smernice in navodila za napredek šole in narodnega gospodarstva. Tudi o šolski administraciji nam je obrazložil najpotrebnejše. Prijetno smo bili iznenađeni, kaj smo zaznali, da g. sreski načelnik s simpatijami spremlja učiteljevo delo v šoli in izven nje in da vidi v učitelju ne samo vzgojitelja našega naraščaja, pač pa tudi važnega kulturnega in gospodarskega delavca ter svetovaleca narodovega.

Podčrtati moramo, da sta bili tako učit. zborovanje kakor tudi uradna konferenca na vzorni višini in da sta potekli v znaku tov. harmonije in enodušnosti. K.

Novosti na knjižnem trgu

—k »Proteus«, septembrska številka, je pred kratkim izšla. Vsebinsko je zopet vsestransko aktualna in kot nalašč pripravljena za šolsko rabo v višjih razredih. Dr. I. Rakovec razpravlja o ledeni dobi v naših Alpah. Dr. L. Guzelj pojasnjuje pojav »težke« vode in njenega odkritja, prof. L. Andrée pa piše o jadralnem letalstvu, ki je doseglo pri nas prav letos tako krasne uspehe. V drobnih vesteh čitamo o planetoidu, ki se Zemlji najbolj približa, o okamenelih biserih, o redki rastlini-zajedalki v lški, o našem zoološkem vrtu in o kulturi kukmakov. Prav pestra vsebina našega poljudno-znanstvenega lista bo gotovo pridobila zopet nekaj novih naročnikov. M. Z.

—k »Dnevnik malopridnega Jurčka« je te dni izšel. Knjigo, ki je dobro delo iz mladinske književnosti. Ta povest ima čudno zgodovino. Izšla je sredi preteklega stoletja v Ameriki v nekem dnevniku in njen avtor se niti podpisal ni. Dandanes trdijo literarni zgodovinarji s precejšnjo zanesljivostjo, da je najbrž delo slavnega humorista Marka Twaina. Potem je izšla v knjigi na Angleškem in odondod se je s presenetljivo naglico razširila po vsem svetu in postala last vseh narodov. Tudi Slovenci smo že imeli pred vojno svoj prevod, ki pa je dandanes že književna redkost.

Knjiga »Dnevnik malopridnega Jurčka« je med desetimi, ki jih izda vsako leto založba »Evalita« v svoji rodbinski zbirki. Letos nam je že dala Sienkiewiczvega: Malega viteza, Gagerovo povest: »Beg iz pekla« in duhoviti Oppenheimov kriminalno-pustolovski roman: »Igra za prostost«. Vseh deset knjig stane za vse leto samo 67 dinarjev. Naročniki zbirke pa dobe tudi revijo »Priatelj« za polovično ceno 32 dinarjev.

Listnica uredništva (Naš glas)

—n Zanimanje raste! To pričajo številni dopisi, polni priznanj in nasvetov. Tudi v Beogradu vlada velik interes za novo poživljeno gibanje med slovenskimi učitelji. Vse priča, da smo ubrali pravo pot.

—n Tovariši sodelavci pišejo: Tvoji globlje usmerjeni članki so vzpodbudni in nagro-madeni novih misli, katerih nujni razplet bi rabil več prostora. Kljub temu, da je v njih vse odprto in nedoločeno, so me navdušili za delo ter me notranje razgibali. — Moje mišljenje je, da pojdemo po tej poti dalje in vztrajajmo, da bodo prišli tudi sadovi in uspehi našega dela. — Vedno bolj mi je jasno, da so nam starejši mnogo prepuštili in da smo mi nujno potrebni, da izpopolnimo strukturo slovenskega učiteljstva, sicer bo šel naš stan nazaj. — Mi moramo po tej poti dalje, da se bo naš stan dvignil v delu na ono stopnjo, ki mu pripada. — S splošnimi in načelnimi članki vzbudimo ljudi — tovariše iz apatije, nato bo pa treba specializacije in konkretnih problemov iz vaškega življenja. Zato: naprej! itd. itd.

—n Tovariši! Ne stojte ob strani s prekrizanimi rokami! Vsi smo pozvani, da ne več v individualističnem, ampak v skupnem sodelovanju ustvarjamo, delamo. Peš.

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

(Dalje prih.)

KNJIGARNA
»UČITELJSKE
TISKARNE«
registrirane zadruge z omejl. zavezo
Ljubljana
Frančiškanska ulica št. 6

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

Izdeluje diazo - amoniak - papir »JASNIT«, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi!

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjigar-na sprejema naročila za knjige iz inozemstva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna!